

NÄSSJÖAKADEMIN
NÄSSJÖ KOMMUN

TRAFIKVERKSSKOLAN
TRAFIKVERKET

LIA 3

Elevens namn: _____

Skola och ort: _____

Klass: _____

Innehåll

Utbildningsinnehåll:	3
Syfte och mål LI 3:	3
Resultat av lärande	3
Att göra för dig som handleder:	5
Kontaktuppgifter:	5
Översikt – handledare:.....	6
Dokumentation LIA 3 – Turer:	7
Bedömningsgrunder:	8
Bedömningsunderlag – LIA 3:	10-19

Till dig som handleder!

Tack för att du har åtagit dig det viktiga uppdraget att handleda en av våra studerande inom sin utbildning till lokförare!

Den studerande genomför nu sin sista LIA (Lärande i arbete) innan examen och förväntas mot slutet av denna LIA-period självständigt kunna utöva och genomföra arbetsuppgifter för en lokförare.

Följande kurser ingår i lokförarutbildningen:

- ✓ Järnvägsteknik
- ✓ Regler och säkerhet
- ✓ Miljö
- ✓ Regler och säkerhet för tågfärd och växling
- ✓ Föraren
- ✓ LIA 1
- ✓ Förarbevis
- ✓ Infrastruktur enligt det kompletterande intyget
- ✓ Rullande materiel
- ✓ Farligt gods
- ✓ LIA 2
- ✓ Infrastruktur
- LIA 3
- ✓ Examensarbete
- ✓ Slutprov

Kursen LIA 3 har följande syfte, mål och innehåll:

Syfte och övergripande mål:

LIA 3 syftar till att ge den studerande kompetenser att självständigt framföra järnvägsfordon som tåg, spärrfärd och växling med endast liten handledning av erfaren förare. Vidare ska LIA 3 leda till att den studerande får kompetensen att hantera uppkomna situationer säkerhetsmässigt rätt och vid behov prioritera regler med gott omdöme genom fördjupad praktisk träning av förekommande arbetsuppgifter i yrkesrollen.

Innehåll:

- Praktisk kör- och bromsteknik
- Organisation och rutiner vid ett järnvägsföretag
- Ansvar och arbetsuppgifter för lokföraren
- Bromsprov
- Felsökning på fordon

Resultat av lärande

Kunskaper

Vid slutet av LIA 3 ska den studerande kunna

- Ge exempel på innehållet i ett järnvägsföretags säkerhetsbestämmelser

- Redogöra för rutiner vid funktionskontroll, klargöring och avställning av fordon
- Beskriva ett järnvägsföretags organisation
- Förklara bromsens betydelse vid färd
- Ge exempel på rutiner för felsökning på ett fordon

Färdigheter

Vid slutet av LIA 3 ska den studerande ha färdigheter i att

- Avgöra vilket bromsprov som ska genomföras
- Förbereda för genomförande av bromsprov
- Förstå ett järnvägsföretags interna säkerhetsbestämmelser
- Genomföra funktionskontroll, klargöring och avställning enligt järnvägsföretagets interna säkerhetsbestämmelser
- Använder rätt termer och begrepp vid kommunikation med andra funktioner
- Identifiera faktorer som påverkar miljön vid framförande av järnvägsfordon
- Välja och använda rätt bromsteknik i förhållande till fordonstyp som framförs
- Välja och använda rätt teknik för start och pådrag i förhållande till fordonstyp som framförs
- Visa stort säkerhetsomdöme vid vistelse i järnvägsmiljö och vid framförande av järnvägsfordon

Kompetenser

Vid slutet av LIA 3 ska den studerande ha kompetens för att

- Självständigt funktionskontrollera och klargöra förekommande fordon under överinseende av erfaren förare
- Självständigt framföra ett tåg i samband med tågfärd under överinseende av erfaren förare
- Självständigt värdera information från optisk signalering och/eller hyttsignalering och agera korrekt utifrån informationen
- Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd
- Självständigt förbereda för, och utföra, rätt bromsprov
- Självständigt felsöka utifrån ett fordons manualer

Att göra för dig som handleder:

Förutom att dela dina kunskaper med den studerande vill vi att du som handleder:

1. Ger återkoppling till den studerande. Antingen efter varje pass, på veckobasis eller i slutet av LIA-perioden. Återkoppling är en viktig del av läroprocessen och hjälper den studerande att reflektera över sin utveckling och utvecklingsområden. Hitta en form som fungerar för både dig själv och den studerande.
2. Fyller i turerna i listan tillsammans med den studerande.
3. Fyller i din bedömning av den studerande (ett omdöme per handledare). Tänk på att bedömningen ska grundas på den studerandes kunskaper och ej på egenskaper.
4. Om du önskar får du gärna fylla i övriga upplysningar antingen gällande den studerande eller utbildningen.

Kontakt:

Har du frågor eller funderingar under LIA-perioden får du gärna kontakta mig på xxx skolan!

resp.ul@yhskolax.se

Tfn: 0707-xxx xxx

E-post: namn.nam@skola.se

Vi hoppas ni får en givande och utvecklande period tillsammans!

Med vänliga hälsningar

Namn Namn

Utbildningsledare
Xxx skolan

Dokumentation LIA 3 – Turer:

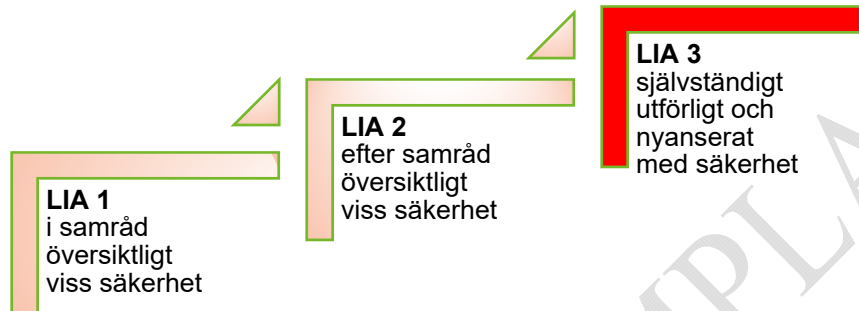
Elevens namn: _____

Tur	Signatur handledare	Datum	Tid (timmar:minuter)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			

Bedömningsgrunder:

LIA är en delkurs inom Yrkeshögskolan och skall därmed betygsättas. Betyget sätts av ansvarig lärare på skolan, men din bedömning av den studerandes färdigheter och kompetenser är ett viktigt underlag för att rätt betyg skall kunna sättas.

När du gör din bedömning skall denna utgå ifrån den nivå den studerande befinner sig på vid avslutad handledning. Men den skall även grundas på den nivå den studerande förväntas befinna sig på i aktuell kurs. Med andra ord, man kan nå respektive kursmål på en mycket hög nivå även i början av sin utbildning även om man har mycket kvar att lära innan man blir en erfaren lokförare.

Definitioner:

i samråd med ... = den studerande och handledaren *samtalar* om ett ämnesområde eller en uppgift *under tiden* den utförs. Lotsning av handledaren sker

efter samråd med ... = den studerande och handledaren *samtalar* om ett ämnesområde eller en uppgift *innan* den utförs. Den studerande kan på egen hand återge ett förlopp eller genomföra ett moment.

med viss säkerhet ... = den studerande ställer kontrollfrågor under sin återgivning av ett förlopp eller genomförande av ett moment och med tillfredsställande resultat

med säkerhet ... den studerande återger ett förlopp eller genomför ett moment självständigt och med gott resultat

översiktligt ... = den studerande återger ett förlopp eller utför ett moment utan att nämna eller visa detaljer.

utförligt och nyanserat ... = en studerande nämner och visar detaljer när ett förlopp återges eller ett moment utförs. Den studerande visar på alternativ och kan diskutera för- och nackdelar.

I bedömningsunderlaget på de följande sidorna ska du bedöma till vilken grad den studerandes färdigheter och kompetenser stämmer in på de olika påståendena.

Skala 1-4

I skalan 1-4 uppnår den studerande i olika grad det satta målet. Dvs. en 1:a betyder att den studerande klarar målet med tillfredsställande resultat, om än med liten marginal. En 4:a betyder att den studerande klarar uppgiften med ett gott resultat.

Når ej kursmålet

Denna ruta skall kryssas i när du anser att den studerande inte klarar av det specifika kursmålet. Det är viktigt att du lämnar en kommentar till denna bedömning så att skolan kan förstå var kunskapen brister. Vill du hellre lämna kommentar direkt till utbildningsledaren är du välkommen att ringa eller maila.

Omdöme kan ej ges

Om du och den studerande inte haft möjlighet att träna på/praktisera det satta kursmålet och du därmed inte kan göra en bedömning kryssas denna ruta. Även här är det bra att du kort kommenterar varför, speciellt om det gäller flera bedömningspunkter.

Känner du dig osäker på hur du skall göra din bedömning är du alltid välkommen att höra av dig till skolan. Se kontaktuppgifter på sidan 5.

Bedömningsunderlag – LIA 3:

Mål: Den studerande kan självständigt funktionskontrollera och klargöra förekommande fordon under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt framföra ett tåg i samband med tågfärd under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt värdera information från optisk signalering och/eller hyttsignalering och agera korrekt utifrån informationen				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt förbereda för, och utföra, rätt bromsprov				
Tillfredsställande resultat	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt felsöka utifrån ett fordons manualer				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*

* om omdöme ej kan ges eller om den studerande inte når kursmålet, vänligen utveckla varför:

Handledarens underskrift

Telefonnummer

Namnförtydligande

Mailadress

Bedömningsunderlag – LIA 3:

Mål: Den studerande kan självständigt funktionskontrollera och klargöra förekommande fordon under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt framföra ett tåg i samband med tågfärd under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt värdera information från optisk signalering och/eller hyttsignalering och agera korrekt utifrån informationen				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt förbereda för, och utföra, rätt bromsprov				
Tillfredsställande resultat	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt felsöka utifrån ett fordons manualer				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*

* om omdöme ej kan ges eller om den studerande inte når kursmålet, vänligen utveckla varför:

Handledarens underskrift

Telefonnummer

Namnförtydligande

Mailadress

Bedömningsunderlag – LIA 3:

Mål: Den studerande kan självständigt funktionskontrollera och klargöra förekommande fordon under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt framföra ett tåg i samband med tågfärd under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt värdera information från optisk signalering och/eller hyttsignalering och agera korrekt utifrån informationen				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt förbereda för, och utföra, rätt bromsprov				
Tillfredsställande resultat	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt felsöka utifrån ett fordons manualer				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*

* om omdöme ej kan ges eller om den studerande inte når kursmålet, vänligen utveckla varför:

Handledarens underskrift

Telefonnummer

Namnförtydligande

Mailadress

Bedömningsunderlag – LIA 3:

Mål: Den studerande kan självständigt funktionskontrollera och klargöra förekommande fordon under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt framföra ett tåg i samband med tågfärd under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt värdera information från optisk signalering och/eller hyttsignalering och agera korrekt utifrån informationen				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt förbereda för, och utföra, rätt bromsprov				
Tillfredsställande resultat	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt felsöka utifrån ett fordons manualer				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*

* om omdöme ej kan ges eller om den studerande inte når kursmålet, vänligen utveckla varför:

Handledarens underskrift

Telefonnummer

Namnförtydligande

Mailadress

Bedömningsunderlag – LIA 3:

Mål: Den studerande kan självständigt funktionskontrollera och klargöra förekommande fordon under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt framföra ett tåg i samband med tågfärd under överinseende av erfaren förare				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt värdera information från optisk signalering och/eller hyttsignalering och agera korrekt utifrån informationen				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Självständigt genomföra korrekt säkerhetkommunikation med tågklarare eller annan funktion i samband med tåg, växling och spärrfärd				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt förbereda för, och utföra, rätt bromsprov				
Tillfredsställande resultat	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*
Mål: Den studerande kan självständigt felsöka utifrån ett fordons manualer				
Tillfredsställande resultat	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Gott resultat	☐ När ej kursmålet*	☐ Omdöme kan ej lämnas*

* om omdöme ej kan ges eller om den studerande inte når kursmålet, vänligen utveckla varför:

Handledarens underskrift

Telefonnummer

Namnförtydligande

Mailadress

